

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/32/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215202812
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4215202812.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a sudkýň JUDr. Dany Kálnayovej a JUDr. Márie Malíkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. Q., nar. XX. XX. XXXX, bydlisko u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: X. Q., nar. XX. XX. XXXX, bydlisko: A., L. XXXX/XXX a T. Q., nar. XX. XX. XXXX, bydlisko: A., L. XXXX/XXX, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo 7. mája 2015 pod č.k. 12P/60/2015-30, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 30 eura na sumu 80 eur mesačne počnúc dňom 02. 03. 2015. Zročné výživné za obdobie od 02. 03. 2015 do 30. 04. 2015 v sume 88,50 eura zaviazal otca splácať v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Tým zmenil rozsudok Okresného súdu Komárno z 22. 10. 2012 č. k. 10P/227/2012. Svoje rozhodnutie odôvodnil porovnaním pomerov účastníkov konania v čase poslednej úpravy výživného a v súčasnej dobe. Zistil, že v čase poslednej úpravy výživného nemala matka príjem, bola na predĺženej materskej dovolenke a poberala iba rodinné prídavky 66,03 eura. Otec bol nezamestnaný, od 02. 04. 2012 evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Maloletý mal 4 roky. Matka má v súčasnej dobe príjem 332,84 eura, má ešte dve vyživovacie povinnosti k deťom vo veku 15 a 12 rokov, na ktoré otec platí spolu 70 eur. Otec je zamestnaný, pracuje s mesačným príjmom 360,28 eura a pobera diéty 603,60 eura. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dieťaťu vo veku 16 rokov, na ktoré platí 50 eur. Maloletý navštevuje 1. ročník základnej školy. Na základe takto vykonaného dokazovania dospel k záveru, že k podstatnej zmene pomerov došlo najmä na strane dieťaťa, ktoré je školopovinné, čím došlo k nárastu výdavkov súvisiacich s návštevou školy u oboch rodičov, poberajúcich zárobok, pretože obaja nastúpili do zamestnania. Preto zvýšil vyživovaciu povinnosť na sumu 80 eur od podania návrhu, zohľadnil otcom platené výživné 35 eur mesačne a zaostalé výživné v sume 88,50 eura ho zaviazal zaplatiť v mesačných splátkach po 20 eur. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ OSP.

Otec podal proti rozsudku v zákonnej lehote odvolanie. Žiadal zmeniť rozsudok a určiť 35 eur výživné, eventuálne zrušiť rozsudok z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu, nepoužitia správneho právneho predpisu a nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie zdôvodnil tým, že prvostupňový súd neurčil výživné s ohľadom na jeho schopnosti a možnosti. Namietal, že matka ani súd žiadnym spôsobom nepreukázali, že nástupom maloletého do školy došlo k výraznej zmene pomerov na jeho strane. Matka nedokladovala náklady súvisiace s návštevou lekárov, maloletý sa nezúčastnil žiadnej

súťaže v karate. Súd neprihliadol na jeho ďalšiu vyživovaciu povinnosť, ktorá je stredoškolačka a na ňu prispieva 50 eur mesačne. Ďalej uviedol, že pracuje ako vodič kamiónu, jeho príjem nie je 1.000 eur, ale 359 eur, pretože dieťu netvorí príjem.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok potvrdiť.

Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že z vykonaného dokazovania vyplynuli všetky skutočnosti namietané otcom. Nesúhlasila s dôvodmi odvolania v časti tvrdenia otca o nakupovaní vecí maloletému, pretože od roku 2012 mu na jej žiadosť kúpil 2 krát topánky a pri nástupe do školy prispel sumou 10 eur. Rozsudok žiadala potvrdiť.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, viazaný dôvodmi odvolania, neviazaný rozsahom odvolania (§ 212 ods. 1, 2 písm. a/ OSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP), pretože odvolací súd nezistil výnimky ods. 2-7 citovaného ustanovenia, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 156 ods. 3 OSP) a dospel k názoru, že odvolanie otca nie je dôvodné. Súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho aj správny právny záver, preto napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možná len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov (odsek 3).

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovenie § 219 ods. 2 OSP zakotvuje koncepciu zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že prvostupňový súd nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vypořiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie podľa § 157 ods. 2 OSP, ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasť práva na spravodlivý súdny proces neznamena povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t.j. pre vec rozhodujúce. Vyššie citované zákonné ustanovenia vyjadrujú zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov. Táto sa zisťuje porovnávaním okolností dôležitých pre určenie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodovania súdu. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie len zmena tých okolností na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Takouto zmenou pomerov môže byť zvýšenie nákladov dieťaťa v súvislosti s pribúdajúcim vekom, s fyzickým vyspíevaním, formami prípravy na budúce povolanie, ako aj zmena v možnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu. V tomto prípade pôjde o rozšírenie alebo zúženie vyživovacích povinností povinného, jeho invaliditu, alebo také zvýšenie či zníženie (odôvodnený pokles) jeho zárobku či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného, a to nielen na krátky čas.

Súd pri rozhodovaní o zmene výživného musí nielen komplexne zhodnotiť zmeny v pomeroch účastníkov, ale taktiež prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov za obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Rovnako tak musí vychádzať zo všeobecného ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého sa pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené potreby dieťaťa závisia predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, obsahu a spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne od výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami, ako aj majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené,

sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V opačnom prípade odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, vrátane tvorby úspor, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Navyše súd prihliada i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

Odvolací súd mal za to, že dokazovanie prvostupňového súdu bolo veľmi starostlivo orientované na to, či k zmene pomerov došlo, t.j. aby boli spoľahlivo zistené okolnosti rozhodné pre stanovenie výživného v dobe, kedy sa rozhodovalo o novej úprave, nakoľko zmena pomerov musí byť závažnejšieho rázu v okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie skoršieho rozhodnutia, teda o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejavila v pomeroch účastníkov. Námietky namietané otcom boli prvostupňovým súdom vyhodnotené v dôvodoch rozhodnutia. Prvostupňový súd sa správne vyporiadal s námietkou otca o jeho príjme, keď skonštatoval jeho zárobok a výšku diét. Odvolací súd sa s jeho posúdením, že diéty slúžia na zabezpečenie jeho ciest, v tejto časti plne stotožnil. Otec v odvolaní namietal, že prvostupňový súd mu napriek uvedenému započítal pri určení výživného 50% diét a na druhej strane uviedol, že skutočnosť, že časť týchto finančných prostriedkov ušetrí, nemôže byť na jeho ťarchu. Zo samotného vyjadrenia otca teda vyplýva, že diéty nespotrebováva v celom rozsahu na účely, na ktoré mu boli poskytnuté a určitým spôsobom ovplyvňujú jeho finančnú situáciu. Prvostupňový súd na strane oboch rodičov zohľadnil ich ďalšie vyživovacie povinnosti a skutočnosť, že otec platí na 16-ročnú dcéru 50 eur výživné, nie je dôvodom, pre ktoré by nemohlo byť zvýšené výživné na maloletého B.. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, 2 v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu. Takým je i konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.